

1901-1907

TOIMITUKSELTA*

Varmoina siitä, että vapaa aikakausjulkaisu on valveutuneille gruusialaisille lukijoille tähdellinen kysymys; varmoina siitä, että tämä kysymys on ratkaistava tänään ja että pitempi viivyttely aiheuttaa vain vahinkoa yleiselle asialle; varmoina siitä, että jokainen valveutunut lukija tervehtii tyydytyksellä tällaista julkaisua ja omasta puolestaan antaa sille kaikenlaista apua,—me, eräs Gruusian vallankumouksellisten sosialidemokraattien ryhmä, olemme ottaneet varteen tämän tarpeen ja yritämme voimaimme mukaan tyydyttää lukijain toivomuksen. Me julkaisemme ensimmäisen vapaan gruusialaisen sanomalehden „Brdzolan“¹ ensimmäisen numeron.

Jotta lukija voisi luoda itselleen määrätyn mielihyvyyden julkaisustamme ja myöskin meistä, sanomme muutaman sanan.

Socialidemokraattinen liike ei ole jättänyt koskemattomaksi maan ainoatakaan kolkkaa. Sitä ei ole

---

* Illegaalisen sosialidemokraattisen sanomalehden „Brdzola“ („Taistelu“) pääkirjoitus.

välttänyt sekään Venäjän kolkka, jota me nimitämme Kaukaasiaksi, ja yhdessä Kaukaasian kanssa sitä ei ole välttänyt Gruusiammekaan. Sosialidemokraattinen liike Gruusiassa on hiljattain syntynyt ilmiö, sillä on ikää kaikkiaan vain muutama vuosi, tarkemmin sanoen, tämän liikkeen perusta laskettiin vasta vuonna 1896. Alkuaikoina ei toiminta mennyt meillä enempää kuin missään muuallakaan konspiration puitteiden ulkopuolelle. Agitatio ja laaja propaganda siinä muodossa, kuin ne ovat havaittavissa viime aikoina, ei ollut mahdollista, ja kaikki voimat oli pakostakin keskitetty muutamiiin kerhoihin. Tuo kausi on nyt sivuutettu, sosialidemokraattiset aatteet ovat levinneet työläisjoukkojen keskuuteen ja myöskin toiminta on laajentunut suppeiden konspiratiivisten puitteidensa ulkopuolelle käsittäen huomattavan osan työväestä. On alkanut avoin taistelu. Taistelu on asettanut ensimmäisille työntekijöille paljon sellaisia kysymyksiä, jotka ennen olivat varjossa ja joiden selittämiseen ei tuntunut olevan suurta tarvetta. Ennen kaikkea on herännyt koko painavuudessaan kysymys: mitä keinoja meillä on kehittääksemme taistelun laajemmaksi? Sanoissa on vastaus tähän kysymykseen hyvin yksinkertainen ja helppo. Teoissa käy aivan toisin.

On itsestään selvää, että järjestyneen sosialidemokraattisen liikkeen pääkeino on vallankumouksellisten aatteiden laaja propaganda ja agitatio. Mutta ne olosuhteet, joissa vallankumousmies joutuu toimimaan, ovat niin ristiriitaisia, niin rasittavia ja vaativat niin suuria uhreja, että niin propaganda kuin agitatiokin käy usein mahdottomaksi siinä muodossa, missä sitä liikkeen ensi aikoina on harjoitettava.

Opiskeleminen kerhoissa kirjojen ja kirjasten avulla käy mahdottomaksi ennen kaikkea poliisivalvonnan takia ja sitten myöskin itse asian järjestämisen vuoksi. Agitatio heikkenee heti ensimmäisten vangitsemisten tapahduttua. Tulee mahdottomaksi pitää yllä yhteyttä työläisiin ja käydä usein heidän luonaan, ja kuitenkin työläinen odottaa selitystä moniin päivänpolttaviin kysymyksiin. Hänen ympärillään on käynnissä raivokas taistelu, hallituksen kaikki voimat on suunnattu häntä vastaan, eikä hänellä ole mahdollisuutta suhtautua kriittisesti nykyajan tilanteeseen, hänellä ei ole mitään tietoja itse asian ytimestä, ja useinkin riittää verrattain mitätön epäonnistuminen jollain vallankumousmielistä työläistä lähellä sijaitsevalla tehtaalla, jotta hänen innostuksensa laimenee, hän menettää uskon tulevaisuuteen ja ohjaaja joutuu uudelleen vetämään hänet mukaan toimintaan.

Agitatio kirjasten avulla, jotka antavat vastauksia vain joihinkin konkreettisiin kysymyksiin, useimmissa tapauksissa tehoaa heikosti. Käy välttämättömäksi perustaa sellaisia painotuotteita, jotka antaisivat vastauksia päivänkysymyksiin. Me emme ryhdy todistelemaan tätä kaikille tunnettua totuutta. Gruusian työväenliikkeessä on jo koittanut hetki, jolloin aikakautisesta julkaisusta tulee eräs vallankumouksellisen työn pääkeino.

Pidämme tarpeellisena sanoa erälle asiaan perehtymättömille lukijoille muutaman sanan legaalisesta sanomalehdestä. Laskisimme suureksi virheeksi sen, jos joku työläinen pitäisi legaalista sanomalehteä, ilmestyipä se missä oloissa hyvänsä ja edustipa se mitä suuntaa tahansa, hänen, työläisen, etujensa ilmaisijana.

Työväestä „huolehtivalla“ hallituksella ovat asiat mainiolla kannalla legaalisiin sanomalehtiin nähden. Noiden sanomalehtien kintereille on pantu kokonainen lauma virkamiehiä, niinsanottuja painoasiamiehiä, jotka vartavasten pitävät niitä silmällä ja käyttävät punaista mustetta ja saksia, jos vaikkapa vain raostakin pilkistää totuuden säde. Painohallintoon lentää ohjekirjelmä toisensa jälkeen: „ei saa laskea julkisuuteen mitään, mikä koskee työläisiä, ei saa julkaista tietoja siitä tai siitä tapahtumasta, ei saa sallia sen ja sen käsittelyä“ y.m.s., y.m.s. Sellaisissa oloissa ei sanomalehti voi tietenkään olla asian vaatimusten mukainen, ja työläinen saisi turhaan etsiä sen palstoilta, vaikkapa rivien välistä, tietoja ja oikeata arviota asiastaan. Jos ajatellaan, että työläinen voisi käyttää hyväkseen niitä jonkun legaalisen sanomalehden harvoja rivejä, jotka sivumennen kajoavat hänen asiaansa ja ovat päässeet pujahtamaan lehteen painoasiamiespyöveliltä vain vahingossa, niin on sanottava vielä, että toiveensa paneminen noihin irrallisiin tietoihin ja minkälaisen hyvänsä propagandajärjestelmän rakentaminen noiden pikku seikkojen varaan todistaisi asian ymmärtämättömyyttä.

Toistamme, tämän me sanomme vain eräiden asiaan perehtymättömien lukijain tiedoksi.

Niinpä siis vapaa gruusialainen aikakautinen julkaisu on sosialidemokraattisen liikkeen tarve, jonka tyydyttäminen ei siedä lykkäystä. Kysymys on nyt vain siitä, kuinka tätä julkaisua on toimitettava, mitä sen on pidettävä ohjeenaan ja mitä sen on annettava gruusialaiselle sosialidemokraatille.

Jos kysymystä gruusialaisen sanomalehden olemassaolosta yleensä ja erikoisesti kysymystä sen sisällöstä ja suunnasta silmäilläään sivustakäsin, niin saattaa näyttää siltä, että tämä kysymys ratkeaa itsestään, luonnollisesti ja yksinkertaisesti: Gruusian sosialidemokraattinen liike ei ole erillistä, yksistään vain gruusialaista työväenliikettä omine ohjelmineen, se kulkee käsi kädessä koko Venäjän liikkeen kanssa ja siis toimii Venäjän sosialidemokraattisen puolueen alaisena,— siitä käy selväksi, että gruusialaisen sosialidemokraattisen sanomalehden on oltava vain paikallinen äänenkannattaja, joka valaisee etupäässä paikallisia kysymyksiä ja heijastaa paikallista liikettä. Mutta tämän vastauksen takana piilee sellainen vaikeus, jota me emme voi sivuuttaa ja jonka kanssa me kiertämättä joudumme tekemisiin. Me puhumme kielivaikeudesta. Silloin kun Venäjän sosialidemokraattisen puolueen Keskuskomitealla on mahdollisuus selvittää kaikki yleiset kysymykset puolueen yleislehden avulla jättäen piirikomiteoilleen vain paikallisten kysymysten valaisemisen, gruusialainen sanomalehti joutuu tukalaan asemaan sisällön suhteen. Gruusialaisen sanomalehden on oltava samanaikaisesti puolueen yleislehtenä ja paikallisena aluelehtenä. Koska gruusialaisten työläislukijain enemmistö ei voi käyttää vapaasti hyväkseen venäläistä sanomalehteä, ei gruusialaisen sanomalehden johtajilla ole oikeutta jättää valaisematta kaikkia niitä kysymyksiä, joita puolueen venäläinen yleislehti käsittelee ja joita sen tulee käsitellä. Näinollen gruusialainen sanomalehti on velvollinen tutustuttamaan lukijan kaikkiin periaatteellisiin teoreettisiin ja taktillisiin kysymyksiin. Samalla se

on velvollinen johtamaan paikallista liikettä ja valaiseemaan oikealla tavalla jokaista tapausta jättämättä selittämättä ainoatakaan tosiasiaa ja vastaten kaikkiin kysymyksiin, jotka askarruttavat paikallisten työläisten mieliä. Gruusialaisen sanomalehden on yhdistettävä ja järjestettävä gruusialaisia ja venäläisiä taistelevia työläisiä. Sanomalehden on tiedoitettava lukijoille kaikista heidän mieltään kiinnostavista ilmiöistä paikallisessa sekä Venäjän ja ulkomaiden elämässä.

Sellainen on yleispiirtein kantamme gruusialaiseen sanomalehteen nähden.

Muutama sana sanomalehden sisällöstä ja suunnasta.

Meidän on vaadittava siltä, että se sosialidemokraattisena sanomalehtenä kiinnittäisi pääasiallisen huomion taisteleviin työläisiin. Me pidämme tarpeettomana puhua siitä, että Venäjällä ja yleensä kaikkialla historia on asettanut vain vallankumouksellisen proletariaatin tehtäväksi ihmiskunnan vapauttamisen ja onnen antamisen maailmalle. On selvää, että vain työväenliikkeellä on allaan vankka maaperä ja vain se on vapaa kaikenlaisista utopistisista haihatteluista. Sosialidemokraattien äänenkannattajana sanomalehden on siis johdettava työväenliikettä, osoitettava sille tie ja varjeltava sitä virheiltä. Sanalla sanoen sanomalehden ensimmäisenä velvollisuutena on olla mahdollisimman lähellä työläisjoukkoa, pitää yllä mahdollisuutta vaikuttaa siihen jatkuvasti, olla sen tietoinen ja johtava keskus.

Mutta koska Venäjän tämänpäivän oloissa on mahdollista, että työläisten ohella yhteiskunnan muitakin aineksia esiintyy taistelijoina „vapauden puolesta“ ja koska tämä vapaus on Venäjän taistelevien työläisten

lähin päämäärä, sanomalehti on velvollinen antamaan tilaa jokaiselle vallankumoukselliselle liikkeelle, vaikkapa se tapahtuisi työväenliikkeen ulkopuolella. Me sanomme „antamaan tilaa“ ei ainoastaan siten kuin annetaan tilaa muun ohella julkaistaville tiedoille tai pelkälle kronikalle,— ei, sanomalehden on kiinnitettävä erikoista huomiota siihen vallankumoukselliseen liikkeeseen, joka tapahtuu tai tulee tapahtumaan yhteiskunnan muiden ainesten keskuudessa. Sen on selitettävä jokaista yhteiskunnallista ilmiötä ja siten vaikutettava jokaiseen, joka taistelee vapauden puolesta. Siksi sanomalehti on velvollinen kiinnittämään erikoista huomiota poliittiseen tilanteeseen Venäjällä, ottamaan huomioon kaikki tuon tilanteen seuraukset ja asettamaan mahdollisimman laajasti kysymyksen poliittisen taistelun välttämättömyydestä.

Olemme vakuuttuneita siitä, ettei kukaan voi käyttää sanojamme todistellakseen, että me muka kannatamme yhteyttä ja kompromisseja porvariston kanssa. Vallitsevaa järjestelmää vastaan tähdätyn liikkeen asianmukainen arvio ja tämän liikkeen heikkojen puolien ja virheiden näyttäminen, vaikka tuo liike tapahtuisi porvarillisissa piireissä, ei voi jättää sosialidemokraattiin opportunistimin tahrapiilkua. Me emme vain saa tässä unohtaa sosialidemokraattisia periaatteita ja vallankumouksellisia taistelutapoja. Kun me mittaamme jokaista liikettä tällä mittapuulla, niin me tulemme olemaan vapaita kaikista bernsteiniläisistä houreista.

Gruusialaisen sosialidemokraattisen sanomalehden on näinollen annettava selvä vastaus kaikkiin kysymyksiin, jotka ovat yhteydessä työväenliikkeeseen.

selvitettävä periaatteelliset kysymykset, selvitettävä teoreettisesti työväenluokan tehtävä taistelussa ja valaistava tieteellisen sosialismin valolla jokaista ilmiötä, jonka kanssa työläinen joutuu tekemisiin.

Sanomalehden on samalla oltava Venäjän sosialidemokraattisen puolueen edustaja ja ajoissa tiedoitettava lukijoille kaikista niistä taktillisista näkökannoista, joita Venäjän vallankumouksellinen sosialidemokratia seuraa. Sen on saatettava lukijain tietoon se, kuinka työläiset elävät muissa maissa, mitä ja miten he tekevät asemansa parantamiseksi, sekä aikaan kutsuttava Gruusian työläisiä esiintymiseen taistelutantereella. Samalla sanomalehti ei saa jättää huomiotta eikä vaille sosialidemokraattista arvostelua ainoatakaan yhteiskunnallista liikettä.

Sellainen on meidän kantamme gruusialaiseen sanomalehteen nähden.

Me emme voi pettää itseämme emmekä lukijoita lupaamalla nykyisillä voimillamme täyttää nämä tehtävät kokonaisuudessaan. Sitä varten, että sanomalehti olisi toimitettu asianvaatimalla tavalla, tarvitaan itse lukijain ja myötämielisten apua. Lukija huomaa, että „Brdzolan“ ensimmäisellä numerolla on paljon puutteellisuuksia, mutta sellaisia puutteellisuuksia, jotka voidaan korjata, kun vain itse lukija antaa apuaan. Eritoten korostamme maan sisäisen kronikan heikkoutta. Ollessamme etäällä kotimaasta ei meillä ole mahdollisuutta seurata vallankumouksellista liikettä Gruusiassa eikä antaa ajoissa tietoja ja selityksiä tämän liikkeen kysymyksistä. Sen vuoksi tarvitaan itse Gruusiasta tulevaa apua. Ken haluaa auttaa meitä myöskin kirjallisessa suhteessa, hän epäile-

mättä löytää keinon välittömän tai välillisen yhteyden aikaan saamiseksi „Brdzolan“ toimitukseen.

Me kehoitamme kaikkia Gruusian taistelevia sosialidemokraatteja ottamaan sydämelleen „Brdzolan“ kohtalon, auttamaan kaikella tavalla sen julkaisemista ja levittämistä sekä tekemään siten ensimmäisestä gruusialaisesta sanomalehdestä „Brdzolasta“ vallankumouksellisen taistelun asean.

*Sanomalehti „Brdzola“ („Taistelu“) № 1.
syyskuu 1901*

Artikkeli ilman allekirjoitusta

Käännetty gruusian kielestä